

TER BESLISSING

Datum

29 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/292757

Opgesteld door

Bestuurskern
Programmadirectie
Vrachtwagenheffing

Beslistermijn

8 december 2023

Bijlage(n)

3

Aan

Minister

nota

Brieven Tweede en Eerste Kamer over Voortgang
tijdelijke tolheffing eind 2023

Aanleiding

IenW werkt samen met RDW, RWS, CJIB en ILT aan de realisatie van de tijdelijke tolheffing (TTH) op de A24 Blankenburgverbinding en de ViA15. Op 23 maart jl. heeft u de Tweede Kamer hierover de laatste voortgangsbrief gestuurd. In deze brief heeft u toegezegd de Kamer voor het eind van dit jaar te informeren over de uitwerking van de mogelijkheden voor tariefdifferentiatie naar wijze van tol betalen. Ook heeft u toegezegd de Kamer in het najaar te informeren over het uitvoerings- en handavingsplan. Met deze nota krijgt u een nieuwe voortgangsbrief voorgelegd, waarmee deze toezeggingen worden uitgevoerd en wordt ingegaan op de voortgang van het project TTH.

Conform de Wet TTH dient het uitvoerings- en handavingsplan ook aan de Eerste Kamer te worden verstuurd. U krijgt met deze nota daarom ook een brief aan de Eerste Kamer voorgelegd.

Geadviseerd besluit

- Ondertekenen van de voortgangsbrief TTH aan de Tweede Kamer (bijlage 1), waarmee invulling wordt gegeven aan de toezeggingen over tariefdifferentiatie en het uitvoerings- en handavingsplan.
- Ondertekenen van de brief aan de Eerste Kamer (bijlage 2), waarmee het uitvoerings- en handavingsplan wordt verstuurd.

Zie opm

Kernpunten

Voortgangsbrief Tweede Kamer

- In de brief gaat u in op de voortgang van het project tijdelijke tolheffing. Dit betreft onder andere voortgang met de realisatie van het tolsysteem en de verschillende testen die dit voorjaar gestart zijn. Daarnaast meldt u dat afgelopen zomer de publiekswebsite www.e-tol.nl is geopend, waarop informatie over tolheffing te vinden is en waarop (na openstelling van de A24 Blankenburgverbinding) ook tol kan worden betaald.
- Ook gaat u in op de voortgang met de wet- en regelgeving. Met het vaststellen van twee wetsvoorstellen en diverse onderliggende besluiten en regelingen, is het juridisch kader voor de tolheffing nagenoeg gereed.
- U noemt in de brief ook dat de EETS-gebiedsverklaring Blankenburgverbinding is opgesteld. U bent hier eerder per nota IENW/BSK-2023/247778 (bijlage 4) mee akkoord gegaan. De EETS-gebiedsverklaring bevat de voorwaarden en eisen waaraan EETS- en ETS-aanbieders moeten voldoen om hun diensten

met betrekking tot 'automatisch' betalen van tol aan hun klanten te kunnen aanbieden.

- Tot slot gaat u in op de eerdere toezegging om de Kamer te informeren over de uitwerking van de mogelijkheden tot tariefdifferentiatie naar wijze van tol betalen. Via nota IENW/BSK-2023/224191 (bijlage 4) bent u hier eerder over geïnformeerd. Tariefdifferentiatie naar de wijze van tol betalen is vanwege stikstofeffecten niet mogelijk binnen de kaders van de Eurovignetrichtlijn en de Tracébesluiten van de Blankenburgverbinding en de ViA15. Om toch de doelstelling te behalen dat zoveel mogelijk weggebruikers hun tol automatisch gaan betalen, wordt ingezet op adequate communicatie. In het uitvoerings- en handavingsplan wordt daar ook op ingegaan.

Datum

29 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/292757

Opgesteld door

Bestuurskern
Programmadirectie
Vrachtwagenheffing

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

Uitvoerings- en handavingsplan

- In de Wet TTH is vastgelegd dat er zowel een uitvoeringsplan als een handavingsplan moet worden opgesteld en dat een ontwerp hiervan moet worden voorgelegd aan beide Kamers. U wordt geadviseerd deze bepaling te beschouwen als een voorhangbepaling. Dit betekent dat u, na eventuele behandeling in de Kamer, later ook een definitieve vaststelt. Het is voorzien dat deze definitieve bekendmaking (in de Staatscourant) plaatsvindt aan het einde van het eerste kwartaal van 2024, om daarmee duidelijkheid te creëren voor de uitvoeringsorganisaties en de weggebruikers over de wijze waarop de tolheffing zal plaatsvinden. De tolheffing gaat naar verwachting in het najaar van 2024 van start.
- De bepalingen over het uitvoerings- en handavingsplan zijn er tijdens de wetsbehandeling in 2015 per amendement in gekomen. De Wet TTH beschrijft ook de onderwerpen die in ieder geval in beide plannen aan bod moeten komen. Mede omdat de Wet TTH al in 2015 is vastgesteld, recent tweemaal is gewijzigd en er diverse zaken in lagere regelgeving, uitvoeringsafspraken en aanbestedingsdocumenten zijn uitgewerkt, is ervoor gekozen om in de plannen meer dan alleen de "minimumonderwerpen" te behandelen. Met een uitgebreider plan krijgt de Kamer een integraal beeld van het tolsysteem en de doorvertaling van de wet- en regelgeving naar de uitvoering en handhaving. Omwille van de leesbaarheid is er ook voor gekozen om het uitvoeringsplan en het handavingsplan samen te voegen in één document.
- Het voorliggende plan is gebaseerd op de wet- en regelgeving over tolheffing. Een groot gedeelte van het plan is daarom een beschrijving van al vastgesteld beleid. Een beperkt deel gaat in op de wettelijke afwegingsruimte die er is bij de handhaving van niet-betaalde tolgelden. De Wet TTH geeft aan dat er eerst een betaalherinnering wordt verstuurd en als die niet betaald wordt, dat er dan een boete (van €35,-) kan worden opgelegd. Als deze niet wordt betaald kan er ook een dwangbevel (voor incasso via een deurwaarder) worden uitgevaardigd.
- Met de uitvoeringsorganisaties is gesproken over deze afwegingsruimte. Er is afgesproken dat in beginsel elke overtreding leidt tot handhaving. Dat is gewenst, vooral ten opzichte van weggebruikers die wel tijdig de tol betalen. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat bij de inning en incasso van betaalherinneringen en boetes de menselijke maat wordt gehanteerd. Er moet voorkomen worden dat mensen in (grote) problemen komen door (een stapeling van) boetes of te strikte incassoprocessen. Er wordt daarom een persoonsgerichte benadering gehanteerd en er kan ook een betalingsregeling worden afgesproken. Het uitgewerkte handavingssysteem lijkt daarmee voldoende waarborgen te bieden.

- Met het uitvoerings- en handhavingsplan is tevens voldoende zichtbaar gemaakt hoe de wettelijke afwegingsruimte wordt ingevuld. Het vaststellen van formele beleidsregels, wat vaak gebeurt bij de invulling van dergelijke afwegingsruimte, heeft dan ook beperkte meerwaarde. Indien op basis van de ervaringen met tolheffing (na bijvoorbeeld het eerste jaar) alsnog behoefte bestaat voor een nadere invulling via beleidsregels, kan alsnog worden overwogen om deze op te stellen.
- Tot slot is goed te realiseren dat, in aanvulling op de beschrijving van het tolsysteem in het voorliggende plan, er in het komende jaar nog wordt gekeken naar verdere optimalisaties die de gebruiksvriendelijkheid of efficiëntie van het tolsysteem kunnen verhogen. Waar nodig wordt u hierover geïnformeerd.

Datum

29 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/292757

Opgesteld door

Bestuurskern
Programmadirectie
Vrachtwagenheffing

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

Krachtenveld

- De Tweede Kamer heeft in 2023 met twee wetsvoorstellen ter wijziging van de Wet TTH ingestemd. Het is echter mogelijk dat het onderwerp tolheffing bij (nieuwe) Kamerleden niet in voldoende mate bekend is. Het uitvoerings- en handhavingsplan biedt daartoe een goede gelegenheid. Wel moet bij de eventuele behandeling van het plan rekening gehouden worden dat de belangrijke kaders van de tolheffing al zijn vastgesteld.
- Het onderwerp tolheffing komt beperkt aan bod in de verkiezingsprogramma's. BBB en SP willen geen tolheffing. CU wil dat de tolheffing stopt zodra de kilometerprijs wordt ingevoerd. PvdD wil dat het project ViA15 (en daarmee de tolheffing op die weg) niet doorgaat.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Brief Tweede Kamer	Brief aan de Tweede Kamer met daarin de voortgang van tijdelijke tolheffing sinds de vorige brief van maart 2023. Ook wordt het ontwerp van het uitvoerings- en handhavingsplan aangeboden.
02	Brief Eerste Kamer	Brief aan de Eerste Kamer, waarmee het ontwerp van het uitvoerings- en handhavingsplan wordt aangeboden.
03	Ontwerp van het uitvoerings- en handhavingsplan tijdelijke tolheffing	Document waarin de voorgenomen wijze van uitvoering en handhaving van het tolsysteem wordt beschreven, conform de bepalingen daarover in de Wet

TTH. Dit document wordt aan zowel de Eerste als de Tweede Kamer aangeboden.

Datum
29 november 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/292757

Opgesteld door
Bestuurskern
Programmadirectie
Vrachtwagenheffing

Aan
Minister

Bijlage(n)
3

04 Onderliggende beslisnota's bij brief aan Tweede Kamer Zie hieronder.

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
2 oktober 2023	Beslisnota Vaststellen van de EETS-gebiedsverklaring Blankenburgverbinding.	Nota waarmee de EETS-gebiedsverklaring Blankenburgverbinding is voorgelegd. In deze verklaring staan de voorwaarden en prestatie-eisen waaraan EETS- en ETS-aanbieders moeten voldoen en de vergoeding die ze hiervoor krijgen.
2 oktober 2023	Beslisnota Tariefdifferentiatie naar wijze van tol betalen bij TTH	Nota waarin is ingegaan op de uitwerking van de mogelijkheden voor tariefdifferentiatie naar wijze van tol betalen.